

Diplomantka: Bc. Lenka Jelínková

Název diplomové práce: Bibliografický popis elektronických online zdrojů v zahraniční a domácí katalogizační praxi

Vedoucí diplomové práce: PhDr. Eva Bratková

Návrh klasifikace: Výborně

V Praze, dne 16. 1. 2007

Hodnocení

K obhajobě předkládaná diplomová práce Lenky Jelínkové je věnována aktuální a celosvětově diskutované problematice katalogizace elektronických online dostupných informačních zdrojů. Diplomantka měla na základě studia literatury a dalších pramenů analyzovat stav metody „klasické“ katalogizace těchto zdrojů ve světovém kontextu a na praxi Národní knihovny ČR doložit její uplatnění u nás a také formulovat problémové otázky. Autorka měla k zadanému tématu velkou motivaci - profesionálně působila do konce roku 2006 v Oddělení elektronických zdrojů NK ČR, kde nabyla značných zkušeností právě s katalogizací online publikací do báze českého WebArchivu (ve formátu MARC 21).

Výsledná podoba práce překračuje úroveň běžně předkládaných magisterských diplomových prací. Je výsledkem dlouhodobého zájmu autorky o vymezenou oblast. Diplomantka provedla kvalitní bibliografickou a informační přípravu, o čemž vypovídá, mimo jiné, i závěrečný seznam použité literatury čítající cca 80 titulů. Jeho prezentace na s. 85-91 je na vynikající úrovni. Způsob citování pramenů v celé práci je bezproblémový. Studium a vyhodnocení zjištěných materiálů, především zahraniční provenience, diplomantka zvládala bravurně a s velkým přehledem. Velmi cenné a přínosné jsou části textu, které čerpají z praxe.

Vlastní zpracování tématu probíhalo s časovou rezervou, diplomantka řadu otázek průběžně konzultovala s vedoucí práce. Potvrzují a oceňují velké zaujetí, zcela samostatný a tvůrčí přístup při zpracování práce. Hlavní text diplomové práce je uspořádán do 6 základních kapitol, přičemž poslední je věnována závěrům. Jejich obsah plně odpovídá zadaným úkolům. Oceňují diplomantčinu schopnost postupovat logicky a systematicky při prezentaci dílčích otázek, uplatňování vlastních názorů na problémy i schopnost vyhodnocovat informace a formulovat celkové závěry.

Kapitola první vhodně prezentuje základní termíny ze sledované oblasti. Autorka přesně cituje přebírané termíny a předkládá je s vlastním komentářem. V kapitole druhé je zasvěceně zdůvodněna katalogizace online zdrojů a je podán přehled významných projektů a nástrojů katalogizace online zdrojů především z praxe sítě OCLC. K textu nemám žádné připomínky.

Kapitola třetí patří k jádru práce, autorka představuje podrobně problematiku popisu online zdrojů podle světových standardů (zejména MARC 21). Oceňuji, že nejde jen o pouhý opis problematiky přebírané pasivně ze zahraniční literatury. Autorka z literatury přebírané znalosti zasvěceně komentuje a text vhodně doplňuje řadou příkladů z praxe NK ČR. I zde dodává vlastní komentář a hodnotící poznámky. Praxe katalogizace online zdrojů je následně rozvedena v kapitole 4. Osvětleny jsou postupy zpracování online publikací v dílčích systémech NK ČR (WebArchiv, oborové brány z oblastí hudby a oboru knihovní a informační vědy). Autorka by mohla u obhajoby pouze doplnit, jestli se na každý online zdroj dělají 2 záznamy (viz ne zcela jasně sdělení na s. 43, první odstavec) a do jaké části ČNB jsou vlastně záznamy z WebArchivu a oborových bran předávány (viz taktéž na s. 43). Příkazy dotazovacího jazyka typu „wbs“ (s. 43 a 46) by měly být stručně osvětleny pod čarou nebo v textu, protože není jasné o co jde (nebude to jasné ani dalším čtenářům práce).

Praktickou částí diplomové práce je kapitola pátá. Autorka v ní představuje sadu pečlivě vybraných příkladů popisu online publikací v NK ČR. Vybrány byly specifické typy online publikací, jednotlivé části textů zahrnují kopie úvodních obrazovek online dokumentů, vlastní bibliografické záznamy ve formátu MARC 21 a komentáře autorky k řešení popisu, resp. problémům popisu. Text této kapitoly pokládám za velký přínos práce. Otázky na okraj: proč je na s. 53 uvedeno, že místo vydání není dostupné, když čtenář na obrázku 5 vidí město Olomouc; podle jakého pravidla či výkladu bylo vytvořeno korporativní záhlaví v příkladu na s. 58 v poli 710 „Ikaros (časopis)“, když korporací je Ikaros, o.s.

Závěr práce má tvůrčí charakter, autorka vytěžila vše podstatné z textu práce.

Diplomová práce je po formální, stylistické i gramatické stránce připravena na vynikající úrovni. Závěrečná korektura nezachytila některé drobné překlepy a drobné chyby (uvádím je níže ve výčtu). Doporučovala bych, aby diplomová práce byla v aktualizované a doplněné verzi představena české odborné veřejnosti. Lze ji také uložit do elektronického archivu.

Závěrem konstatuji, že práce L. Jelínkové splnila zadaný diplomový úkol beze zbytku. Diplomantka prokázala plně schopnost samostatného přístupu ke zpracovávané látce. Práci doporučuji k obhajobě jako celek a navrhuji ji klasifikovat jako výbornou. Zároveň doporučuji její aktualizovanou podobu předložit v rámci rigorózního řízení.

E. Bratková, v.r.

Překlepy a chyby:

- s. 20 dvojnásobný citační odkaz [Weitz, 2006] není v souladu s bibliografickým záznamem v literatuře na s. 91 co do data
- s. 46 odst. 2, poslední věta, chybný pád slova „bází“ (má být „bázi“)
- s. 52 v záznamu je asi chybně zapsáno slovo „disertace“, protože v přiloženém obrázku 5 čtenář vidí na titulní straně(?) zápis „dizertace“
- s. 53 odst. poslední, první věta, nemá být čárka před slovesem „je“
- s. 59 střed strany, za slovem „viz“ se nedělá tečka (totéž platí pro s. 60)
- s. 71 příklad, v polích 516 a 520 je užit rozdílný zápis stejného přídavného jména „webovská“ a „webové“
- s. 79 odst. poslední, chybně zapsané slovo „musicologica“
- s. 88 záhlaví pro organizaci IFLA by mělo být podle souborů autoritních záznamů